

Nazwa praktyki:
sieć AFCOS

Kategoria praktyki:

- Mechanizmy współpracy

Kontakt:

- 5th Division –
Międzynarodowa
Współpraca i Obrona,
Ministerstwo Finansów
Danii
- www.fm.dk
- fm@fm.dk

Kraj:
Dania

Przeciwdziałanie ryzykom nadużyć finansowych

- Konflikt interesów
- Unikanie procedur zamówień publicznych lub manipulowanie nimi
- Podwójne finansowanie
- Zmowa
- Manipulowanie kosztami projektu
- Inne

Kontekst i cele

Zgodnie z rozporządzeniem nr 883/2013¹ dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), każde państwo członkowskie (PC) musi wyznaczyć służbę koordynującą zwalczanie nadużyć finansowych (AFCOS) w celu ułatwienia skutecznej współpracy i wymiany informacji, w tym informacji o charakterze operacyjnym, z OLAF-em. Zgodnie z tym rozporządzeniem, duńskie Ministerstwo Finansów zostało wyznaczone jako AFCOS dla Danii. Aby jeszcze bardziej ułatwić koordynację pomiędzy duńskimi instytucjami zarządzającymi (IZ), utworzono sieć AFCOS.

Jeszcze przed utworzeniem sieci różne IZ w Danii ściśle ze sobą współpracowały. Ideą sieci AFCOS było oparcie się na istniejącej nieformalnej współpracy i sformalizowanie wymiany pomiędzy duńskimi IZ. Sieć zapewnia również, że informacje pochodzące z OLAF-u i przeznaczone dla niego są rozpowszechniane za pośrednictwem AFCOS-u jako pojedynczego punktu dostępu. Kolejnym celem sieci AFCOS jest gromadzenie informacji o funduszach unijnych, polityce i najlepszych praktykach oraz dzielenie się tymi informacjami w ramach całej sieci.

Ministerstwo Finansów pełni rolę koordynatora i organizuje spotkania sieci.

Opis praktyki

Na sieć AFCOS składają się następujące organy:

- duńska Agencja Rolna podlegająca Ministerstwu Środowiska i Żywności;
- duńska Agencja Rybołówstwa podlegająca Ministerstwu Środowiska i Żywności;
- duński Urząd ds. Przedsiębiorczości podlegający Ministerstwu Przedsiębiorczości;
- duńska Agencja Celną podlegająca duńskiemu Ministerstwu Podatków;

¹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. Dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady rozporządzenia Rady i Rady (Euratom) nr 1074/1999, dostępne pod adresem <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R0883>

- duński prokurator krajowy ds. poważnej przestępczości gospodarczej i międzynarodowej (SOIK) w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości; oraz
- Centrum ds. Klimatu, Gospodarki Ekologicznej i UE w Ministerstwie Finansów (punkt kontaktowy dla koordynacji OLAF-u i duńskiego AFCOS-u).

Każdy organ jest reprezentowany przez jedną osobę podczas spotkań sieci, co oznacza, że spotkania odbywają się z udziałem sześciu osób.

Uczestnicy sieci spotykają się maksymalnie trzy razy do roku, tj. w styczniu, maju i październiku. Omawiają oni konkretne tematy (np. ryzyko podwójnego założenia) przedstawione przez agencje, dzielą się doświadczeniami (np. na temat wykrytych przypadków lub zastosowanych narzędzi) oraz omawiają najlepsze praktyki.

W celu sformalizowania sieci opracowano podręcznik. Opisano w nim szczegółowo podstawy prawne, współpracę i mechanizmy organizacyjne w ramach sieci oraz sporządzono plany działania dla każdego członka dotyczące środków zwalczania nadużyć finansowych. Ma następującą strukturę:

- Unijne i krajowe ramy prawne odnoszące się do AFCOS
- Organizacja i współpraca w ramach sieci AFCOS
 - Role i obowiązki uczestników sieci
 - Umowy o współpracy między organami w sieci
 - Praktyka przekazywania prokuratorowi generalnemu spraw dotyczących nadużyć w zakresie funduszy UE
- Współpraca z OLAF
 - Opis organizacji OLAF-u, w tym Komitetu Doradczego ds. Koordynacji Zwalczania Nadużyć Finansowych (COCOLAF)
 - Opis grup COCOLAF, w tym grup, w których zazwyczaj uczestniczą władze/agencje duńskie
 - Opis AFIS (zbiór aplikacji ułatwiających wymianę informacji dotyczących zwalczania nadużyć finansowych między OLAF-em a właściwymi administracjami)
- Indywidualne plany działania uczestników sieci AFCOS
 - Opis poszczególnych planów działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w odniesieniu do funduszy UE

Sieć została utworzona i jest utrzymywana z funduszy krajowych.

Wyjątkowe funkcje

- Jeden punkt dostępu, tj. Ministerstwo Finansów, dla wniosków OLAF-u i wymiany z nim informacji (choć niektóre kontakty dotyczące konkretnych spraw i kontroli na miejscu odbywają się bezpośrednio między OLAF-em a duńskim Prokuratorem Generalnym ds. poważnej przestępczości gospodarczej i międzynarodowej)
- Komunikacja i współpraca między wszystkimi krajowymi instytucjami zarządzającymi w celu skuteczniejszego zwalczania nadużyć finansowych.

Wyniki i rezultaty

Sieć pomaga ograniczyć różne rodzaje ryzyka nadużyć finansowych, np. zmniejsza ryzyko podwójnego finansowania przez Duńską Agencję Rolną i Duński Urząd ds. Przedsiębiorczości.

Ułatwia również współpracę między organami w celu stworzenia wspólnych praktyk w zakresie wykrywania i ograniczania nadużyć finansowych.

Sieć AFCOS może również skutecznie reagować na wykryte nadużycia, w koordynacji z organami dochodzeniowymi i ścigania.

Kluczowe czynniki sukcesu

- Istniejąca współpraca między władzami, która została sformalizowana
- Jasne procedury pisemne, np. podręcznik.

Napotkane wyzwania i wyciągnięte wnioski

Komunikacja i współpraca między różnymi organami, lub jej brak, stanowi wyzwanie w walce z nadużyciami finansowymi i korupcją. Zweryfikowana struktura organizacyjna umożliwia niezbędną wymianę informacji i pomysłów.

Jego realizacja została dobrze przyjęta przez różne władze.

Potencjał do przenoszenia

Kraj zainteresowany powielaniem sieci powinien:

- Organizowanie spotkań z wszystkimi władzami
- Budowanie zaufania między osobami reprezentującymi władze a AFCOS
- Sformalizowanie sieci w podręczniku

Fakt, że Dania ma mniejszą liczbę IZ niż niektóre inne państwa członkowskie UE i że w większości mają one siedzibę w tym samym mieście, z pewnością pomógł w pomyślnym utworzeniu i utrzymaniu tej sieci. Nie oznacza to jednak, że kraj o innej strukturze nie może powielać tej praktyki, np. zamiast spotkań fizycznych istnieje możliwość organizowania regularnych spotkań wirtualnych.

Jeżeli aspekt organizacyjny wymaga znacznego wysiłku, poszczególne organy mogłyby organizować spotkania na zasadzie rotacji.